

HISTORIE Vliegtuig Joost Sluis werd neergehaald bij luchtaanval

Enkhuizer leven eindigt in restant bommenwerper

Een van oorsprong Amerikaanse Enkhuizer, die tijdens de Tweede Wereldoorlog als vliegenier in het harnas is gestorven: Joost Sluis (1917-1944) heeft een opmerkelijk leven geleid. Lucas van der Hoeven heeft dat leven uitgeplozen.

„Er is gelukkig heel veel vastgelegd tijdens deze oorlog

Enkhuizen ■ De inwoner van Dongen vertelt dat verhaal van Joost Sluis met een belangrijke reden; Sluis is familie van Lucas. Dat zorgde ervoor dat hij niet alleen toegang kreeg tot tal van persoonlijke documenten. Van der Hoeven probeert in kaart te brengen met wat voor zin naar avontuur Joost zijn korte leven heeft beleefd.

„Natuurlijk is het vertrek al heel anders wanneer je zoveel persoonlijke zaken als foto's en brieven relatief makkelijk kan vinden”, vertelt Van der Hoeven. „Daarnaast is het een zaak van de archieven in gaan. Er is een prima boek geschreven door Erwin van Loo over het Dutch Squadron, een van de eerste buitenlandse eenheden binnen de Engelse Royal Air Force.”

In het nationaal archief in Den Haag wist Van der Hoeven nog meer te achterhalen over de ontsnap-

pingspogingen van de groep jongemannen waartoe Joost Sluis hoorde. Ook het instituut voor Militaire Historie bleek een dankbare bron. „Er is gelukkig heel veel vastgelegd tijdens deze oorlog”, weet hij.

Zaadbedrijf

Het begin van het bestaan van Joost Sluis is in Chicago, waar op dat moment Jacob en Maritje Sluis wonen. Hij is een telg uit het befaamde zaadbedrijf Gebroeders Sluis aan het Westeinde. Jacob is naar Chicago gegaan om daar de zakelijke familiebelangen voor de Amerikaanse markt veilig te stellen. Tijdens hun jaren daar wordt ook hun zoontje Joost geboren. Doordat zijn vrouw sterft door de epidemie van de Spaanse Griep in 1918 is Jacob weduwnaar geworden. Intussen heeft het Enkhuizer bedrijf hem weer nodig op de thuisbasis. Daarom reist hij met de kinderen weer terug naar Nederland.

Joost groeit dus verder op in Enkhuizen, gaat later economie studeren in Amsterdam. Alles wijst erop

West-Fries Erfgoed

De rubriek West-Fries Erfgoed zet het verleden van de regio centraal. In deze aflevering de geschiedenis van Joost Sluis, tussen Enkhuizer zaadteelt en een vliegtuigcrash in 1944

dat een loopbaan binnen het familiebedrijf en de zaadsector in het verschiet ligt. De jonge Joost gaat in 1934 onder meer op stage bij een dochterbedrijf in Frankrijk.

Toch komt er voor Joost een terugkeer naar Amerika. In 1936 scheept hij zich in voor een zakenreis door de Verenigde Staten. Veel tijd krijgt hij niet, omdat er ver weg in Enkhuizen zich een financiële ramp voltrekt. De huisbankier van het bedrijf, Lakenman en Zoon, komt in de knel en gaat bankroet. Het zaadbedrijf zit plots zonder financier en

Uit het familiealbum: Links Willem, Sluis, dan Mary en rechts Joost Sluis.

dat hakt er in. Het 'spaargeld' van het bedrijf, bedoeld voor de nieuwe zaad oogst, verdampt. Joost reist per schip weer terug naar Enkhuizen.

Engelandvaarders

De dienstplicht roept, dat wil zeggen; Joost volgt in Kampen een officiersopleiding. Hij maakt dus in het leger ook de Duitse inval mee. Een jaar later probeert de Enkhuizer zich met wat vrienden te onttrekken aan de bezetter. Er zijn twee ingewikkelde en vooral spannende vluchtpogingen via de Zwitserse

grens en via Portugal voor nodig. Na maanden van onzekerheid komen ze in januari 1942 aan: de mannen zijn Engelandvaarders geworden. De Engelse luchtmacht RAF kan wel de jongemannen gebruiken: vaandrig Sluis mag een opleiding volgen bij de RAF en verhuist daarvoor naar Canada. Alleen: Joost wordt al snel afgekeurd als piloot. Een rol van waarnemer in een bommenwerper die onder meer de koers uitzet, dat kan wel.

Begin 1944 volgt de vervolgoopleiding in Engeland bij de RAF en

wordt Joost ingedeeld in het 320^e Dutch Squadron. Deze vliegt met B-25 Mitchell bommenwerpers. Deze vliegtuigen worden vooral onder meer in Noord-Frankrijk ingezet, bedoeld onder meer om de lanceerplatformen voor de V1-raketten uit te schakelen. Daarnaast zijn de vliegtuigen ingezet in de hectische dagen rondom de geallieerde invasie.

Luchtaanval

Op 24 juni '44 volgt weer een luchtaanval in Frankrijk. Bij het kasteel

d'Ansenes, bij de rivier de Somme, worden lanceerinstallaties gebouwd voor het Duitse 'wonderwapen', de V1 raketten. Voorkomen moet worden dat die projectielen richting Londen worden afgevuurd. Joost Sluis zit in één van de Mitchell bommenwerpers die 's avonds een aanval zullen doen op die verborgen installaties. Duits afweergeschut legt een spervuur aan rondom de bommenwerpers en hun vliegtuig wordt geraakt.

Andere vliegeniers in de formatie zien geen parachutes wanneer het

toestel neerstort. Vliegenier Julius Loohuizen, Henri Keppler, Michel Andries en Joost Sluis komen bij de crash om het leven. Duitse soldaten hebben hen begraven in het dorpje Broscocourt in Normandië. Na de oorlog krijgen drie bemanningsleden een herbegraving op de erebegraafplaats van de Grebbeberg.

Oorlogsmonument

Joost vindt uiteindelijk zijn laatste rustplaats op het kerkhof in Enkhuizen. Zijn naam prijkt ook op het oorlogsmonument in de stad.

Lezing in museum

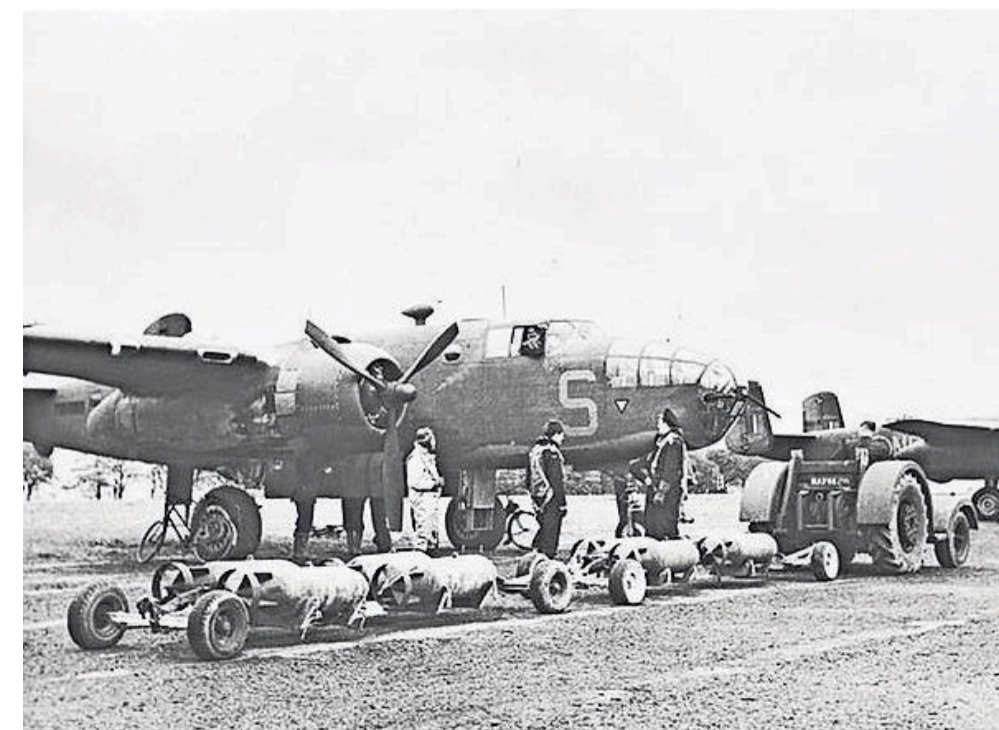
Lucas van der Hoeven verzorgt op vrijdag 6 september een lezing over Joost Sluis in het oorlogsmuseum in Medemblik. Aanvang acht uur. Aanmelden kan via de website www.oorlogsmuseummedemblik.nl, onder het kopje WO II lezingen.

Bommen liggen klaar voor een van de toestellen van het squadron.

Bijzondere foto; generaal Dwight Eisenhower bezoekt het Dutch Squadron

De bommenwerper van het type Mitchell, waarin Joost Sluis vloog.

AANGELEVERDE FOTO

Een van de Mitchell bommenwerpers van het Dutch Squadron.

FOTO OORLOGSRONNEN